ရွာသစ်ကုန်းကျေးရွာ

မိုးညှင်းမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ရွာသစ်ကုန်းကျေးရွာ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

အတိုကောက်စကားလုံးများ ၄

စကားချီး ၅

ကုလကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကျောက်ဆည်မြို့နယ် ၇

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် **၈**

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၈

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၀

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၈

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၉
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ **၃၃**

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၃-က စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၃-ခ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ
ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၉

ကိုးကားစာရင်း ၇၄

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ

DRD ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

HIVခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်

MADB မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

MEB မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်

MMK မြန်မာကျပ်

MoALI စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

NGO အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း

PRA ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း

SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက် ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီး ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး

အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများ မှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက ်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၁၉

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ရွာသစ်ကုန်းကျေးရွာ
မိုးညှင်းမြို့နယ်

ရွာသစ်ကုန်းကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

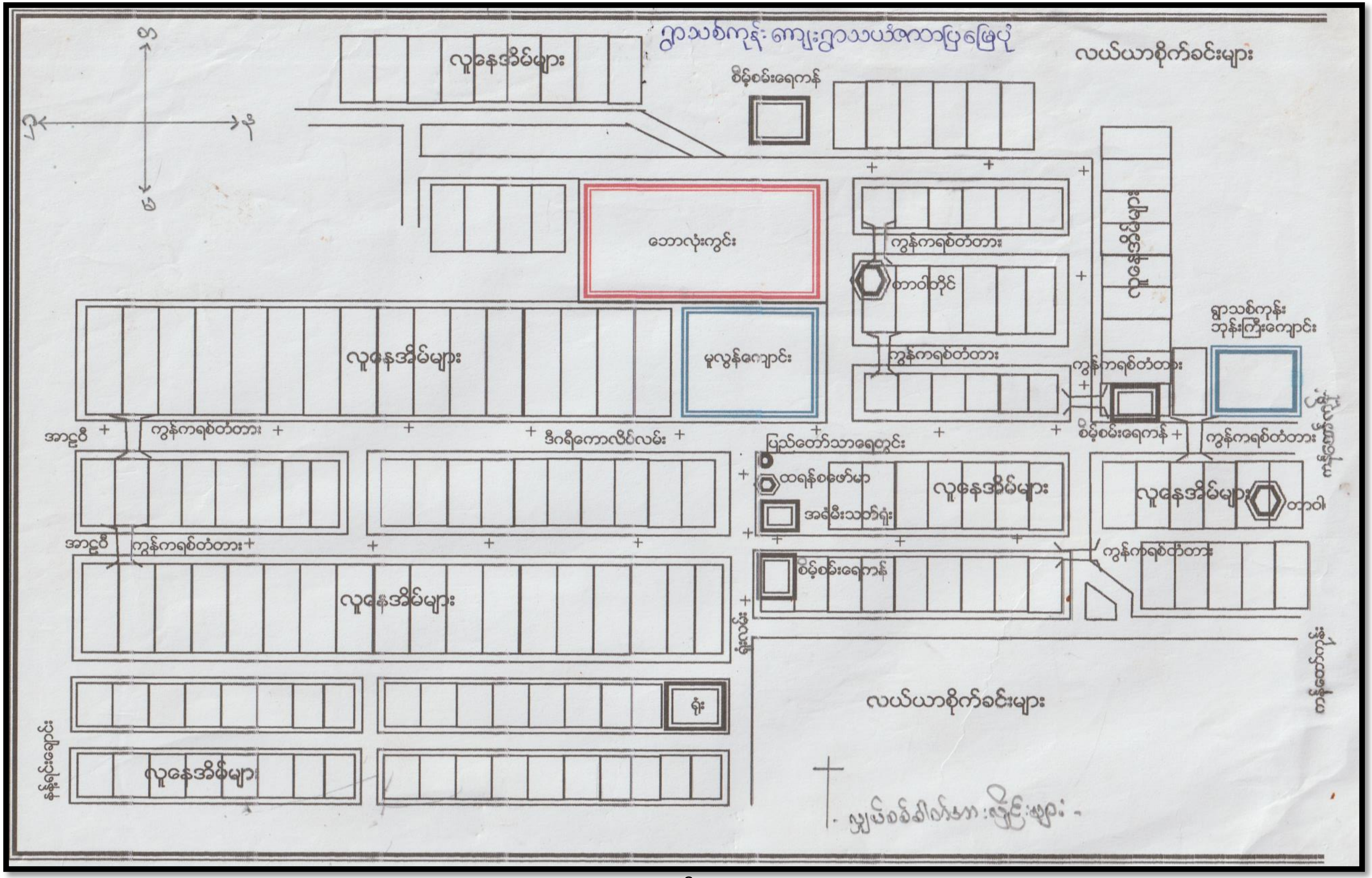

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွနုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက် သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် မိုးညှင်းဒီဂရီကောလိပ် ကားလမ်းမကြီးပေါ်တွင် တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံး စိုက်ရာ မိုးညှင်းမြို့နှင့် ဆက်သွယ် သွားလာရလွယ်ကူပြီး မြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိ၍ အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်ပါသည်။ဒေသ ၏ တစ်နှစ်ပျှမ်းမျှ မိုးရေချိန်လက်မမှာ ၆၀မှ၈၀ ဝန်းကျင်တွင်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသင့်သင့် အထောက်အကူပြုပါသည်။ကျေးရွာတည်ရှိရာသည် မြေပြန့်တွင်တည်ရှိပြီး တောတောင် နှင့်ဝေးကွာပြီး နန့်ရင်းချောင်းမှာလည်း ၁ ဖာလုံခန့်ဝေးပါသည်။လယ်ယာမြေများသည် စပါးသည် အဓိကအားထားရာဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေ အသင့်အတင့်ရှိကြပြီး မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝ သယံဇာတ မထွက်ရှိပါ။တောင်သူအချို့မှာ ဆားလျှော်ဆည်ရေဖြင့် လယ်မြေ ဧက(၉၀)ခန့်ကိုသာ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သည်။မြေအောက်ရေ အသုံးပြုမှု နည်းပါးသည်။ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် ဧက(၂၁၃.၈၄)ဧကရှိပြီး စပါးကို အဓိကစိုက်ပျိုးသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၂၀၀)စုနှင့်ကျား(၆၀၃)၊မ(၅၇၉)ဦး၊ လူဦးရေပေါင်း(၁၁၈၂)ဦးရှိကာ- တစ်အိမ် ထောင်လျှင် ပျှမ်းမျှ(၇)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်ပျှမ်းမျှနှုန်း ၉%ဦးထက်လျော့နည်း သည်။ကျေးရွာတွင် ရှမ်းဗမာ လူမျိုးများ နေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သော

အရွယ်သည်ကျေးရွာရှိ လူဦးရေပေါင်း၏ ၁၈%ခန့်ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းမြစ် ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေးတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင် ပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင် သော အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် ၅%မျှပိုများသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် လျော့နည်းသည်။ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၃၀%သည် ဆင်းရဲနှင့်အလွန်အိမ်ထောင်စုအဖြစ်ခံယူကြပြီး ၂၅%သည် ချမ်းသာသည့် အဆင့် ၂၆% သည်အလယ်အလတ်ရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှုဦးရေ နည်းပါးပြီး လက်သမား၊ပန်းရံ၊ကြုံရာအလုပ်လုပ်နေရသော ဦးရေများပြားနေသောကြောင့် စားဝတ်နေရေးတွင် အခက်ခဲများဖြင့်သာ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

ဆင်းရဲအဆင့်သည်ကျေးရွာတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်ပိုင်ဆိုင်သော လယ်သမားများ၊လက်လုပ်လက်စား၊ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင် လုပ်သားများနှင့် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုမြင့်မားပြီး(၉၀%)ထိရှိကာ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲ အဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပြားသော်လည်း ရာသီအလိုက်၊လယ်ယာလုပ်ငန်း ၊ဆောက် လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊လက်လီ၊ဈေးရောင်း၊တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း၊ကျပန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နေကြပါသည်။ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏(၃၀%)ဖြစ်သော (၃၀)စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏(၆၀%)မှာ သူတပါးထံမှ ချေးငှားပြီး စားသုံးနေကြောင်း(၂၅%)မှာ သူတပါးထံမှ မချေးမငှားဘဲ သုံးလခန့်စားသုံးနိုင်ကြကြောင်း(၇၀%)မှာ ၃လ မှ၅လခန့်(၄၀%)မှာ ၆လမှ၁၂လခန့် သူတပါးထံမှ ချေးငှားစရာမလိုဘဲ နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့ရသော အိမ်ထောင်စု အားလုံးသည် အကြွေးငွေ ၅ သိန်းကျပ်မှ ၁၀၀ကျပ်ထိ တင်ရှိနေကြပါသည်။အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၅%ခန့်သည် အမျိုးသမီး ဦးဆောင်အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲကာ မိသားစုဦးရေ များပြားကြသည်။အိမ်ထောင်ဦးစီးက ပြင်ပတွင် သွားရောက်အလုပ်လုပ်နေသော အိမ်ထောင်စု(၁၀)စုနှင့် မုဆိုးဖို၊တစ်ခုလပ်ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု ၆၅ စုသည်ဆင်းရဲသည့် ထိခိုက်လွယ်သည့် အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။

အခြားထိခိုက်လွယ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ မသန်စွမ်း(၂)ဦးနှင့်မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုနည်းသူများ ဖြစ်သည့် သက်ကြီးရွယ်အို(၅)ဦးတို့ဖြစ်ကြသည်။ရွာပြင်ပသို့သွားရောက်ပြီး ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့် လူငယ်လူရွယ်များသည်လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သော ရောဂါများ ၊အရက်နှင့်မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု အန္တရာယ်တို့ရှိတတ်ကြသည်။

ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ယာဉ်မတော်တဆ ဖြစ်ပွားမှုများရှိခဲ့ပြီး လွန်ခဲ့သောနှစ်က ယာဉ် မတော်တဆမှု(၄)မှုဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ရွာသားအချို့ထိခိုက်ဒဏ်ရာများရှိခဲ့သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝ မှုရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်းကျန်းမာကြသည်။သွေးလွန်တုပ် ကွေးရောဂါမှာ ယခုနှစ်ပိုင်း တွင် အနည်းငယ်သာဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။အမျိုးသမီး၊လူငယ် လူရွယ်၊သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးနှင့်ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ ရှိကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာနှင့် (၂)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသောမြို့နယ် ဆေးရုံသို့ ကား၊ဆိုင်ကယ်များနှင့်သွားရောက်ရန်လက်လှမ်းမီပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လက်နှိပ်တုံကင်၊မော်တာသုံး တုံပင်များမှာ မြေအောက်ရေကို အလွယ်တကူ ရနိုင်ကြပြီး၊ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊တိုက်ဖွိုက်၊အစာအိမ်ရောင်ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးကြောင်း တွေ့ရသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့်ရှိပြီး အခြေခံ၊အရေးအဖတ် အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့်ရှိသည်။ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာထဲရှိ မူလတန်းလွန်ကျောင်း၊မြို့နယ်အထက်တန်းကျောင်းခွဲများသို့ တက်ရောက်သင်ကြားကြ သည်။သို့သော် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုများ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များ အတွက် အလုပ်ကိုင်အခွင့်လမ်းများနည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျား-မရေးရာ ကိစ္စဆိုင်ရာ အနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ကျား-မရေးရာဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှု အပိုင်းတွင်လည်းကောင်းမွန်ကြသည်။ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မ ကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ကိစ္စများမတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊အမျိုးသမီးများသည် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ တန်းတူရှိကြပါသည်။သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေ့တွက်လုပ်အားခငွေမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးပါဝင်မှုလျော့နည်းသည်။ကျား-မတန်းတူညီမျှမှုရှိလာပါက ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့တွင် အထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်သည်။

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာအတွင်း လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း(၅)ဖွဲ့ ဘာသာရေးနှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ(၁)ဖွဲ့နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့တို့မှ ရပ်ကွက်တွင်း၌ ဝိုင်းဝန်းကူညီကြပါသည်။အဖွဲ့အစည်းများအား စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်တိုးတက်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါးကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြသည်။မိုးစပါးဧက(၂၁၃.၈၄)ရှိပြီး သီးထပ်အဖြစ်၊ပဲငပိ၊ မြေပဲ၊ကြက်သွန်ဖြူများကို အနည်းငယ်သာ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။မိုးစပါးပျှမ်းမျှအထွက်မှာ(၈၀)တင်း ခန့်ထွက်ရှိပါသည်။

တောင်သူအများစုသည်လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင် အတွက်အလုပ်သမားမလုံလောက်မှုပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားရပါသည်။တခါတရံတွင် မိုးရွာသွန်းမှုမညီမျှမှု များနှင့်ရင်ဆိုင်တတ်ရပါသည်။ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးသူ အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်မှာ တစ်ရွာလုံး၏(၃၀%)ဝန်းကျင်သာရှိပြီး ဒေသဝက်မျိုးကို မွေးမြူကြသည်။ဒေသကြက်မွေးမြူသော အိမ်ထောင်စုလည်းတစ်ရွာလုံး၏ (၁၀%)ခန့်ရှိပြီး ဈေးကွက်တွင် ဝယ်လိုအားနည်းသည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သော တိရိစ္ဆာန် ရောဂါများ ကြက်လည်လိမ်ရောဂါကြောင့် သေဆုံးပျက်စီးမှုများရှိတတ်သည်။မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများအနေဖြင့် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ထူထောင် တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန် ချေးငွေကို အလွယ်တကူမရရှိနိုင်ကြပါ။ ရွာထဲမှ ချေးငှားသူများထံမှ ချေးငှားလျှင်လည်း အတိုးနှုန်းမှာ မြင့်မားတတ်သည်။ ကျေးရွာတွင်ရေမြေနေရာ အဆင်မပြေသောကြောင့် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမရှိပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းမရှိပါ။အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှုများ ၊စျေးရောင်း၊အစိုးရ ဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းများဖြစ်ကြသည်။ အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့်အမျိုးအစားလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းပါးမှ အတင့်အသင့်အနေအထားတွင်ရှိသည်။လက်လုပ်လက်စားအလုပ်များမှာ ဝင်ငွေ မမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေ ကိုက်မှုနည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သူဦးရေ များပြားသော်လည်း လုပ်ငန်းခွင်သုံး ပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ် နိမ့်ကျပြီး သင်တန်းစရိတ် ကုန်ကျငွေနှင့်လုပ်ငန်းထူထောင်ရန် မတတ်နိုင်ကြပါ။ငွေကြေးအဆင်ပြေသော မိသားစု အချို့သောအပ်ချုပ်စက်ပြင်သင်တန်းများသို့ အခကြေးငွေ ကုန်ကျခံ၍ ပို့လွှတ်သင်ကြားကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် တောင်သူများအနေနှင့်ဓါတုမြေသြဇာ သုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးကျဆင်းလာနိုင်သည်။စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလတ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ပုလင်းခွံ၊ဗူးခွံများကို စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

အခါအားလျော်စွာ ကျရောက်တတ်သော အပျော့စား မုန်တိုင်းငယ်နှင့်မိုးခေါင်ခြင်းသဘာဝအန္တရာယ်မှာရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူများသည် မြန်မာ့ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသောငွေကို တစ်နှစ် အတိုးနှုန်း(၅၀)ပြားတိုး၊တစ်ဧက တစ်သိန်းကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ဆယ်ဧကအတွက်ချေးယူနိုင်ကြ သည်။ကျေးရွာတွင် အချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း(၃၆%) မှ(၈%)ဖြင့်လည်းကောင်း၊မိတ်ဆွေ၊မိသားစုဝင်များထံမှ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း(၉.၆%)ဖြင့် လည်းကောင်းချေးယူကြရသည်။ကျေးရွာတွင် သမအသင်းဖွဲ့ဖွဲ့၍ အတိုးနှုန်း ၁.၅%ဖြင့်ငွေချေးယူ နိုင်ကြပြီး ချေးငွေကို(၆)လအထိ ထား၍ စည်းကမ်းပိုင်းတွင် တင်းကျပ်ထားသည်။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို (ကျန်းမာရေး၊ပညာရေး၊စားနပ်ရိက္ခာ)များအတွက် အပြင် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် ချေးယူကြပြီး ချေးငွေလိုအပ်ချက် များပြားကြပါသည်။ကျေးရွာ အတွင်း အကြွေးထားရှိမှုအနေအထားကို လေ့လာဆန်းစစ်ချက်အရ ပါဝင်သော ဆင်းရဲနှင့်အလွန် ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများအားလုံးသည် အကြွေးငွေ(၅)သိန်းကျပ်မှသိန်း(၁၀၀)အထိ ချေးယူထား

ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ထိုအိမ်ထောင်စုများ၏ ဖ၀%သည်အကြွေး(ငါးသိန်းအောက် ချေးယူထား ပြီး ၁၀% သည်ငါးသိန်းအထက်ချေးယူထားကြောင်းတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းလွန်ကျောင်းကို၁၂၇ပေ၊၃၀ပေ၊၅ပေ အရွယ်ရှိသွပ်မိုး၊အုတ်နံရံကာနှင့်အင်္ဂတေ အခင်းကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင်ချင့် ၁၂၆ပေ၊၃၀ပေ၊၁၅ပေအရွယ်ရှိ သွပ်မိုး အုတ်နံရံကာနှင့် အင်္ဂတေအဆင်းကျောင်းဆောင်တွင် သင်ကြားပေးသည်။ရွာသားအားလုံးမှာ ရေးတတ်ဖတ်တတ်ကြ ပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ ၁.၅%မှာ ဘွန်းကြီးကျောင်းပညာရေးကို ရရှိထားကြသည်။မူလတန်းအောင် ရာခိုင်နှုန်းမှာ မြင့်မားသည်။ရပ်ကွက်နီး ဝန်းကျင်မှ ကျောင်းသားကျောင်းသူများတက်ရောက်ကြပြီး ကျောင်းတွင် ပရိဘောဂ အတင့်တင့်ရှိပြီး မူလတန်းပြဆရာမ(၃)ဦး အလယ်တန်းတွင်ဆရာမ(၇) ဦး မူအုပ်ဆရာမ(၁)ဦးတို့ရှိကြပြီး မူလတန်းတွင်(၁၃၄)ဦး အလယ်တန်းတွင်(၁၁၃)ဦးရှိသဖြင့် ကျောင်းဆရာမ/မ အင်အားအနည်းငယ်လိုအပ်ပါသည်။ကျောင်းဖွင့်ချိန်က မူလတန်းကျောင်းသား များအတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်နှင့် လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်များကို အခမဲ့ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။

ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးဆေးခန်းမရှိပါ။ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီး မရရှိသေးသော နေရာ အနည်း ငယ်ကျန်ပါသေးသည်။

ချမ်းသာသော မိသားစုများမှာ အိမ်သာကျင်းများကို အုတ်ဖြင့် ဆောက်လုပ်ပြီး ဆင်းရဲသော မိသားစု များမှာ ဝါးထရံပတ်များချကာ တစ်ရွာလုံး ယင်လုံအိမ်များ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲသဖြင့် ကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုများနည်းပါသည်။စာသင်ကျောင်းအိမ်သာမှာစနစ်တကျ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲပါသည်။ လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။

(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာ သီးသန့်မရှိပါ။သူတို့သည် ကျေးရွာအတွင်းလူမှုရေး လုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ကြသည်။ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း သီးသန့်ဖော်ဆောင်ခြင်းမရှိသေးပါ။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာရှိ ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် မော်တော် ဆိုင်ကယ်(၃၂၇)စီး၊စက်ဘီး(၁၁၉)စီး၊ထော်လာဂျီ(၅)စီး၊သုံးဘီး(၅)စီး၊ကား(၁၆)စီးတို့ကို အသုံးပြု လျှက်ရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှစ၍ ဆက်သွယ်ထားပြီးကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏၉၀%ခန့်သည် သွယ်တန်းအသုံးပြုနေပြီး မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကိုအသုံးပြုနိုင်ပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလိုဆက်သွယ်နိုင်ကြသည်။ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအစီအစဉ်သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ရဲစခန်းသို့အလွယ်တကူဆက်သွယ်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲနိုင်ကြသဖြင့် ထင်း၊မီးသွေးသက်သာပြီး လျှပ်စစ်မီးဖိုဖြင့် ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ကျောင်းသူကျောင်းသာများအတွက် စာဖတ်ချိန်အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေခြင်းစသော လူနေမှု အဆင့်အတန်းမြင့်မားလာရေးကိုအထောက်အကူပြုစေပါသည်။

လူ ငယ်ပညာတတ်များရှိပြီး လူဦးရေအားလုံး၏(၂၀%)သည် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်များဖြစ် ကြသည်။ဘွဲ့ရ အရေအတွက် အတင့်အတင့်ရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်း များကို ပို့ချလေ့ကျင့် သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါ မည်။ရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ကြပြီးကျန်းမာရေး ပံ့ပိုး ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမှီပြီး စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသမှုအတွက်လည်း မိုးညှင်းမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံ သို့ သွားရောက်ကုသမှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့်ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာ အတင့်အတင့်ရှိသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ကြသည်။မိုးရွာသွန်းမှုမှာ စပါးနှင့်ဆောင်းသီးနှံများ စိုက်ပျိုးရန် အထောက်အပံ့ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် နွေစပါးကို ဆားလျော်ဆည်မှ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သော်လည်း အခြားသီးနှံများကိုသာ စိုက်ပျိုးသည်။ကျေးရွာသည်မြစ်ကြီးနားနှင့် မန္တလေးမြို့များသို့ ကားလမ်း၊မီးရထားလမ်းတို့ဖြင့် လက်လှမ်းမီသွားလာနိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များကို တိုးချဲ့မွေးမြူရန် အခွင့်အလမ်းရှိသော်လည်း စားကျက်မြေနေရာမရှိတော့ပါ။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းပြီး ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ မိုဘိုင်းဖုန်းများဖြင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြားသယံဇာတများမထွက်ရှိပါ။လယ်ယာမြေကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မဖြစ်နိုင်သည့်အတွက် လယ်သမားများအဖို့အထွက်နှုန်းကောင်းအောင် အားစိုက်ရပေမည်။

တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးကျင့်သုံးနိုင်ရေး အထောက်အပံ့ရရှိရန် လိုအပ်သည်။ကျေးရွာတွင် ငွေတိုးချေးသူများရှိသော်လည်း အတိုးနှုန်းမြင့်မားသည်။ဘဏ်မှကျေးရွာအရောက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသော စနစ်မရှိပါ။ချေးငွေလိုအပ်သော မိသားစုများမှာ စီးပွားရေးဘဏ်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ ငွေချေးရန် စာရွက်စာတမ်း လိုအပ်ချက်များဖြည့်စွက်ရာတွင် အခက်အခဲနှင့်ကြုံတွေ့ရသည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုထုတ်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေပုံမှန် ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ဒေသတွင်လည်း အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအတွက် ကုန်ကြမ်း၊ တတ်သိပညာ၊အထိအတွေ့တို့အားနည်းသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့်ငါးနှစ်တာကာလ အတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများ ရရှိခြင်းမှတဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့်စီးပွားရေးအနေအထားကို တိုးတက်စေရမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှ တဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုရာ စွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

က.၃) ကျေးရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့်စီးပွားအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရားတိုးတက်လာမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ခ.၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းနှီးငွေ၊နည်းပညာနှင့်နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့်ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိ ဘဏ်များ၊ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရန် အခြားနေရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ပေးမည်။အရင်းအနှီးငွေများ ရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။မွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။သင်တန်းတက်ထားသူများမှ တဖန်ကျေးရွာတွင်ရရှိထားသော နည်းပညာများကိုမျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

ခ.၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ဇာထိုးပန်းထိုး၊ဆံပင်ညှပ်၊စက်ပြင် ၊မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့်မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသော သင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်သူများ ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီး လုပ်ငန်းနှင့်ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်း၏ ခြံစည်းရိုးကာရံပြီး လိုအပ်သည်များကို ပြုပြင်ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြင့်ကလေးငယ်များ၏ အရည်အချင်း တိုးမြင့်လာရေး ကိုဆောင်ရွက်မည်။ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး အထက်တန်းကျောင်းခွဲတွင် ဘာသာရပ်လိုက် ကျွမ်းကျင်မှု ပြည့်ဝသော ဆရာ/မ ခန့်ထားရရှိနိုင်ရေးတို့အတွက် ဆောင်ရွက်မည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့်ကျေးရွာဈေးဆောက်လုပ်ကာ ရွာအခြေခံ အဆောက်အဦများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက်နှင့်စီမံခန့်ခွဲထိန်းသိမ်းရေးအတွက် တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်မြင့်မားမှုများ ပိုမိုရရှိဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်မည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျတ်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် အခြားသီးနှံများကို သီးထပ်အဖြစ်စိုက်ပျိုးကြသည်။တောင်သူများအတွက် ဖျက်ပိုးများကို ထိရောက်စွာ နှိမ်နင်းရေးအတွက် နည်းစနစ်ရရှိရေးလိုအပ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန် တိုးတက်စေရန် ပစ္စည်းရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိက အရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှုပိုများသည်။သီးနှံအထွက်တိုးရန်နှင့်ကျရောက်မည့် ဖျက်ပိုးအန္တရာယ်များနှိမ်နင်းကာကွယ်ရေး နည်းပညာများကို စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးစီးဦးရွက်ပြုသင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့်တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သော ချေးငွေရရှိရန် စနစ်များ ပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့်အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြားသည့် ချေးငွေလိုအပ်ပါသည်။ကျေးရွာတွင် သမဝါယမအသင်းဖွဲ့စည်း

ထားခြင်းမရှိသဖြင့် မြို့နယ်သမအသင်းက ချေးငွေ လိုအပ်သူ ရွာသားများအတွက် ချေးငွေ အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစား စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် အသေးစား စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့်အမြတ်စွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိသော်လည်း စီမံအုပ်ချုပ်မှု နည်းပညာ၊ဈေးကွက်၊သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမှီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါ အဆင့်သင့်မတွေ့ရသေးပါ။နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင်ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံးဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တချို့နှင့်တိုးချဲ့ပညာရေး ဝန်ထမ်းအချို့ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး မြို့နယ်ဒေသမှ သည် ကျေးရွာအထိ လိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သော ရန်ပုံငွေလည်းရှိရပါမည်။

(င) ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ရေး

ကျေးရွာတွင် ဆိုင်ခန်းအနည်းငယ်ရှိပြီး ချရောင်းသော ယာယီဈေးတစ်ခုရှိသည်။ရွာသစ်ကုန်းကျေးရွာအပြင် အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှ ရွာသူ/ရွာသားအချို့တွက်လည်း အကျိုးခံစားမှုရှိစေနိုင်ပါသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်သည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်ဖြစ်ပါသည်။ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်အတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည်။ကာလဖော်ထုတ်၊ ဦးစားပေး တန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည်မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်ကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲ ထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာ ကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း

ဖော်ထုတ်သွား ကြပါမည်။သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့်အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှု မရှိ နိုင်ဘဲ နောက်ထပ် တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာ ကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင်အတွင်းနှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကိုဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းများကိုမည်သည့်ဝန်ကြီးဌာန၊ဦးစီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည်ဟု လုပ်ငန်းကဏ္ဍ ဆိုင်ရာအရ ခွဲခြားခြင်း (Functional classification)နှင့်စီးပွားရေး အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)– ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
	၁။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေးတိုးတက်ကောင်းမွန် အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၉၂	၁	– ရွာအဝင်လမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း။(ပေ ၂၂၀၀) - ရွာချင်းဆက်လမ်းခင်းခြင်း - ရေပြွန် (၂)ခုဆောက် လုပ် ခြင်း။	ကျေးလက်ဦးစီး
ပညာရေး					
စာသင်ကျောင်း	၂။ ကလေးပျော်၍ ဘက်စုံတော်စေ သည့် ကျောင်း အဖြစ်ဖန်တီး တည် ဆောက်ခြင်း၊	၇၂	၂	–အရိပ်ရကစားကွင်းနေရာနှင့် ဆီးဆောဒန်း၊ ဘားဒန်းစသည် ဖြင့် စီမံထားရှိခြင်း၊ –ပုံစံဝင်သောကျောင်းဆောင် ဆောက်လုပ်ခြင်း၊	
စိုက်ပျိုးရေး					
	၃။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရေး	၇၂	၃	- စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေများလုံ လောက်စွာရရှိနိုင်ရေး၊ - လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ များဈေးနှုန်းသက် သာစွာဖြင့်ငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ရေး၊	–

ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း				
ချေးငွေ	၄။ ဘဏ်များ၊ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် စီစဉ်ခြင်း၊	၆၈	၄	– ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ၊ ပြင်ပ ငွေကြေး အဖွဲ့ အစည်း များနှင့်အကျိုးတူ စီးပွား ရေး လုပ် ငန်းများ လုပ်ကိုင် နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ - ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှအတိုးနှုန်းသက်သာသော အ ရင်းအနှီးဆိုင်ရာချေးငွေများရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး				
	၅။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများ ပြန့်ပွါးလာရေး	၅၄	၅	- သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင်တန်းများ ပို့ချပေးခြင်း၊ - အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ဖန်တီး ပေးခြင်း၊
စီမံအုပ်ချုပ်မှု စနစ်				–
	၆။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည် မြှင့်အစီအစဉ် များ လုပ်ဆောင်ခြင်း	၅၀	၆	- ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည် မြှင့်တင်ခြင်းသင်တန်း၊ - ငွေစာရင်းသင်တန်း၊ - အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာသ ဘောတရားရေးရာသင်တန်း၊
မွေးမြူရေး				
	၇။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရေး	၄	၇	– မွေးမြူရေးချေးငွေများပိုမိုရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ – ခေတ်မီမွေးမြူရေးစနစ် များ လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ - မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်းများ ပို့ချပေးခြင်း၊

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့်ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁။ လမ်းကောင်းမွန်လာစေရေး(ကွန်ကရိလမ်း) ပြုလုပ်ပေးရေး ရွာတွင်းလမ်း	၁	——	——	——		
၂။ ကလေးပညာရေးဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ဆက်လက် ပညာသင်ယူနိုင်ရေး	၂			——	——	——
၃။ လူငယ်များ စွမ်းဆောင်ရည်တိုးတက်လာ စေရေး(မူးယစ်ဆေး)	၃	——	——	——	——	——
၄။ ချေးငွေလက်လှမ်းမှီရေး	၄		——	——		
၅။ ချို့တဲ့သော ကလေးငယ်များအတွက် ပညာသင်စရိတ်ထောက်ပံ့နိုင်ရေး	၅				——	——
၆။ ကျန်းမာရေး တိုးတက်လာစေရေး	၆	——	——			
၇။ လျှပ်စစ်မီး ထပ်မံရရှိရေး	၇		——	——		
၈။ တံတားပြင်ဆင်ပေးရေး (ရွာတွင်းတံတား)	၈	——	——			
၉။ လူငယ်များ အားကစားတွင် တိုးတက်လာ စေရေး	၉			——	——	——
၁၀။ အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရေး	၁၀	——	——	——		
၁၁။ လယ်ယာမြေ ဝင်ထွက်သွားလာမှုအဆင် ပြေချောမွေ့စေရေး(ကုန်ထုတ်လမ်း)	၁၁			——	——	——
၁၂။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်း	၁၂	——	——			

၉။ ဘတ်ဂျတ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ(indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ဘတ်ဂျတ် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျတ်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်		လူသားချင်း စာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံး ငွေရင်းအ သုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	
၁	လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေးတိုး တက် ကောင်း မွန် အောင် ဆောင် ရွက်ခြင်း			√		
၂	ကလေးပျော်၍ ဘက်စုံ တော်စေ သည့်ကျောင်း အဖြစ် ဖန်တီး တည်			√		

	ဆောက်ခြင်း၊					
၃	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေ တိုး တက်ရရှိရေး။			√		
၄	ထိရောက်သည့် ကျန်းမာရေး ဝန် ဆောင်မှုရရှိရန် ဆောင် ရွက်ခြင်း			√		
၅	သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင် တန်း များ ပို့ချပေးခြင်း၊				√	
၆	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည် မြှင့်အစီအစဉ် များ လုပ်ဆောင်ခြင်း				√	
၇	မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ ရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက် ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြား သော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင်

ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့် တင်ရန်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး

အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်; ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီး တို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါကကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက် အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၁

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏%
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၁၈	၁၀	၂၈	၃%
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၄၂	၄၁	၈၃	၈%
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၄၆	၅၁	၉၇	၉%
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၄နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်	၉၆	၇၃	၁၆၉	၁၆%
၁၄ နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၃၈၁	၃၇၃	၇၅၄	၇၁%
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၂၀	၃၄	၅၄	၅%
စုစုပေါင်း လူဦးရေ-၁၁၈၂		**၆၀၃**	**၅၇၉**	**၁၁၈၂**	**၁၀၀**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု - ၂၀၀		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၆ဦး**			

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှုးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အိမ်ထောင်စုလိုက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် လူငယ်အဖွဲ့များ ရပ်ကွက်နေပြည်သူများမှ ဝိုင်းဝန်းကူညီပေးခဲ့ကြပါသည်။ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှုးရုံးမှ တာဝန်ရှိသူများလိုက်လံကူညီပေးခဲ့ပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၃		၁၄	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁၀		-	-	
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၁				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၃			-	
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-		-	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၉			၂	
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃၄			၄	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၅	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၆	**ပညာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	-	-		
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			၁	
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁၀၀			-	
၂၀	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies, etc.,)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
	စုစုပေါင်း	**၂၀၀**	**-**	**၁၄**	**၇**	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား ကောက်ယူရာတွင် ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ

အနည်းငယ်သာရှိပြီး ကျပန်းအလုပ်သမားဦးရေများသော အိမ်ထောင်စုများရှိနေကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား					
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၇၀၀၀	၄၀၀၀	၆၀၀၀	၃၅၀၀	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	-	-	-	-	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လုပ်ငန်းနှင့်ကျား/မ လိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထားနှင့် စပ်လျဉ်း ၍ ရပ်ကွက်နေ ကျပန်း အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်လုပ်အားခ ရရှိငွေမှာ မိသားစု တစ်ရက်ကုန်ကျငွေနှင့်မလုံ လောက်ကြပါ။အကြောင်းအရင်းမှာ မိသားစုတွင်းရှိ ဦးရေတွင် ပညာရေး စရိတ်၊ကျန်းမာရေး စားဝတ်နေရေးများ အတွက် ဝင်ငွေနှင့်ထွက်ငွေမှာ မမျှတနိုင်ခြင်းများနှင့်ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေကြရသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၂၁၃.၈၄	သင့်	အနည်းအကျဉ်း	၉၀ ဧက
ယာမြေ /တောင်ယာ	၆၆	သင့်	မရ	မရ
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၆	သင့်	မရ	မရ
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	၄၆	သင့်	မရ	မရ
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	၂၂၆	သင့်	မရ	မရ
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ မြေ	-			
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-			
စားကျက်မြေ	-			
ပလပ်မြေ	-			
အခြား	-			
စုစုပေါင်း				

ရင်းမြစ် …(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး မကောင်း မွန်ခြင်း၊ဆည်ရေသွင်းစိုက်ပျိုးဧကနည်းပါးခြင်း စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပို့ချမှု အားနည်းခြင်း ၊စိုက်ပျိုးမြေများ အတွက် ရေလုံလောက်မှုနည်းခြင်း၊မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ရွေးချယ်မှု အားနည်းခြင်းများ စိုက်ပျိုးကုန်ကျစရိတ် မလောက်ငှခြင်း၊လယ်ယာမြေထဲသို့ ဝင်ထွက်သွားလာရန် လမ်းမရှိခြင်းများကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမီ
အခြား ရင်းမြစ်များ	နည်း	ခက်
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	မရှိ	ခက်
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်	လွယ်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဓါတ် သတ္တုနှင့်အခြား သဘာဝရင်းမြစ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ၊နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ ရရှိနိုင်မှုများ အသင့်သင့်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။သဘာဝ တိရစ္ဆာန် မျိုးစိတ်များ ရရှိနိုင်မှု မရှိ တော်မီးရှို့ခြင်း၊သစ်ခုတ်လုပ်ခြင်းများကြောင်း ရရှိမှု ခက်ခဲပါသည်။နွားစာ ရရှိနိုင်မှုမှာ တော၊တောင်နှင့်နီးသဖြင့် ရရှိမှု လွယ်ကူပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၀ ဧက	၅ ဧက		
အိမ်အခြေအနေ	သွပ်မိုး၊နံကပ်	သွပ်မိုး ၊ပျဉ်ထောင်ခင်း	သက်ကယ်မိုး၊ ထရံကာ	သက်ကယ်မိုး၊ဝါး၊ ကြမ်းခင်း
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်၊နွား လှည်း	နွားလှည်း		
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	တုန်ဖုန်းကား			
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	လယ်၊ဈေး ရောင်း၊မွေးမြူ ရေး၊ဆန်စက်	လယ်၊ဈေးရောင်း	လယ်အငှား၊ ကျဘမ်း	ကျဘမ်း
အိမ်ထောင်စု - ၂၀၀	၆၀(၃၀%)	၅၀(၂၅%)	၄၀(၂၀%)	၅၀(၂၅%)

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၂၉	၁၄.၅%	တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စား
၃ လနှင့် ၅ လ အထိ	၂၃	၁၁.၅%	တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စား
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ	၁၃	၆.၅%	တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စား

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဥစ္စာဓန အဆင့်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ '၃'နှင့်'၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀%အား စစ်တမ်းကောက်ယူရာတွင် အိမ်ထောင်စု အများစုသည် မိမိတို့တင်ရှိနေသောအကြွေးကို တိကျစွာ ထုတ်ဖော်ခြင်းမရှိခဲ့ကြပါ။အဓိက ပြဿနာမှာ မိမိတို့တင်ရှိနေသော ကြွေးတင်မှုကို မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက် အကူညီမရဘဲ မိမိတို့သာ ပေးဆပ်ရမည်ဟု ခံယူထားကြပါသည်။ထို့ကြောင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှုနှင့်အကြွေးတင်မှု ရှိ/မရှိ ကောက်ယူရာတွင် အခက်ခဲများစွာနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်		၂	၂
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	-	-	-
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၁၂		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၄		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	-		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စောင့်ရှောက်မှု မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် မ-၂ ဦး ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည်။အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု(၁၂)ဦး ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို၊တစ်ခုလမ် အိမ်ထောင်စု

(၄)ဦး ရှိကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	အဆင့်(၃)(၄)များခြင်း
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့်	ကျေးရွာတိုးချဲ့ကွက်လပ်ဖွင့်ခြင်း
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	မရှိ
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	ထိခိုက်လွယ်မှုမရှိ
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	ထိခိုက်လွယ်မှုမရှိ
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	ထိခိုက်လွယ်မှုမရှိ
၇	ငလျင်	နိမ့်	ထိခိုက်လွယ်မှုမရှိ
၈	မီးဘေး	နိမ့်	ထိခိုက်လွယ်မှုမရှိ
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	ထိခိုက်လွယ်မှုမရှိ
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	လတ်	ဓါတ်မြေသြဇာ၊ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲခြင်းကြောင့်
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	သစ်အလွန်အကျွံခုတ်ခြင်း
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	မရှိ
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	မရှိ
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	လတ်	အိမ်ထောင်စု(၄)အိမ်ထောင်စုရှိ
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	မရှိ
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	နိမ့်	မရှိ
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	မရှိ
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	နိမ့်	မရှိ
၁၉	အခြား	-	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစားနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြေဆီလွှာများ ပျက်ယွင်းခြင်း၊ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းများကြောင့် ရာသီဥတုများ ဖောက်ပြန်ခြင်း၊စိုက်ပျိုးပင်များ ဖြစ်ထွန်းမှု အားနည်းခြင်း၊ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ရောဂါဆိုများ အချိန်မရွေး ဝင်ရောက်နိုင်ခြင်၊ထိခိုက်လွယ်

မှုသည်။အချိန်ခါမရွေးကျရောက်လာမည်ကို စိုးရိမ်နေကြရခြင်းများသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်ရှိ
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့်	တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စား
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	အလုပ်ကိုင်ရှားပါးခြင်း
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်	ကျောင်းနေအရွယ်ကျောင်းသူ /သားများခြင်း
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခရေိယာတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	လတ်	တရားဝင်လုပ်ကိုင်ခွင့်မရှိခြင်း
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့်	ရောင်းဝယ်သူပေါများခြင်း
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	မြင့်	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသည့် ဆေးထိုးအပ်များမှတဆင့်
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	လတ်	ဈေးကွက်နည်းပါးခြင်း
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၂၀	ကားသမား	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၂၁	အခြား	-	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လူငယ်အဖွဲ့အများစုသည် မူးယစ်ဆေးဝါးများသုံးစွဲမှုများပြီး ကူးစက်ရောဂါများ ကျရောက်နိုင်သည့် အမြင့်ဆုံး သက်ရောက်မှုကို ဖိတ်ခေါ်နေကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ပုညဝဟုန	၃	၃၀	၁၅	၄၅	သာရေးနာရေးကိစ္စ	၄	၆
၂	အပျို/လူပျို	၂						
၃	ဓမ္မစကူးလ်	၃						
၄	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့	၂	-	၇	၇			
၅	မိခင်/ကလေး	၂	-	၅	၅			
၆	အရန်မီးသတ်	၂	၁၅		၁၅	မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်	၄	၇
၇	ကြက်ခြေနီ	၂	၃	၂	၅		၄	၇

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရပ်ကွက်လူငယ်အဖွဲ့အစည်းများမှာ ဦးဆောင်သူ၏ သွွန်သင်ဆုံးမမှုကို ဆောင်ရွက်ကြခြင်းကြောင့် တိုးတက်ပြောင်းလဲ စည်းကမ်းရှိသော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ခြင်း၊ပုညဗုနအဖွဲ့မှ လူမှုရေးကိစ္စ သာရေး နာရေး ကိစ္စများကို ရပ်ရွာလူထုနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ယဉ်ကျေးလိမ္မာ ဓမ္မစကူးလ်သင်တန်းများပို့ချခြင်းကြောင့် ကလေးသူငယ်များ လိမ္မာယဉ်ကျေးမှုများပြားလာခြင်း၊အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့မှလည်း ရပ်ကွက်အတွင်း လိုအပ်သည့်နေရာ များတွင် ဝင်ရောက် ကူညီကြခြင်းများ လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	မေတ္တာလေညှင်း	၆	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ
၂	မေတ္တာမွန်	၆	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ
၃			
၄			
၅			
၆			

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)
(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား(၁၂)နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပရဟိတအဖွဲ့များသည် ရပ်ကွက်အတွင်းလိုအပ်သည့်နေရာများတွင် ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းရှိသမျှ လိုက်လံကူညီကြပါသည်။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၈၁	၉၀%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၂	၂%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၆	၂%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၄	၂%	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၇	၄%	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		**၂၁၀**		

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရပ်ကွက်အတွင်း၌ မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများခြင်း၊အသက်မွေးမှုအတွက်လုပ်ကိုင်စားသောက်နေရသော အိမ်ထောင်စုများမှာ အခက်ကြုံတွေ့နေရကြောင်း စိုက်ပျိုးမြေများသည် ရေမြေဆီလျှော်စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ ကုန်ကျစရိတ်များခြင်း စသည့် အခက်အခဲများနှင့်ကြုံတွေ့နေကြရကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ကေ	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွှဲဆည်	အစိုးရ	၈၅	ရာသီအလိုက်	ရှိ
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-			
၄	အဝီစိတွင်း	-			
၅	လက်ငင် ရေတွင်း	-			
၆	စိမ့်စမ်းရေ	-			
၇	ချောင်းရေ	-			
၈	အခြား	-			

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆည်ရေသောက် ဧရိယာနည်းပါးခြင်း၊စိုက်ပျိုးရာတွင် ရေအလုံအလောက်ရရှိခြင်းမရှိကြောင်း စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်ရာ တွင် အခက်အခဲများနှင့်ရင်ဆိုင်နေရခြင်း၊လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်သို့ သွားရန်လမ်းအခက်အခဲများရှိနေ ကြောင်းကိုလေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ကေ	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါး	၂၁၃	တင်း	၈၀	၁၀၀	၉၀	ဇွန်	အောက်တိုဘာ	နိမ့်	နိမ့်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အဓိကသီးနှံများအတွက်နှုန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သီးနှံထွက်ရှိမှု နည်းပါးရခြင်း မှာ စိုက်ပျိုးရေ မလုံလောက်ခြင်း၊မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိမှုအားနည်းခြင်း၊ထွက်ရှိလာသော သီးနှံ များအား သွင်းအားစု များနိမ့်ကျအားနည်းခြင်း၊ပညာပေးလုပ်ဆောင်ချက်များအားနည်းခြင်း၊ကွင်းဆင်း လေ့လာအကြံပေးလုပ်ဆောင်ချက်များ အားနည်းခြင်းများကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၂.၁.၄)လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ထွန်စက်		-	၁၇	-	-		
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၃	-	-	-	-	-	
အစေ့ချ ကိရိယာ	-					-	
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	-					-	
ရိတ်သိမ်းစက်	-					-	
ခြွေလှေ့စက်							
ရေစုပ်စက်	၆	-	-	-	-	-	
ခြေနင်းရေတင်စက်	-						
မြက်ရိတ်စက်	၅						

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာပိုင် အသင်းအဖွဲ့ပိုင် လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများမရှိပါ။ပုဂ္ဂလိက ပိုင် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများသာရှိနေသဖြင့် စက်ကရိယာ မရှိသော လယ်သမားများမှာ ငှားရမ်း သုံးစွဲနေကြရပါသည်။ငှားရမ်းသုံးစွဲသူများမှာ ငွေကြေးအဆင်မပြေမှုများကြောင့်ဟု လေ့လာတွေ့ရှိရ ပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊	အားနည်း

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာ)	
ရေရင်းမြစ်	ရရှိမှုမပြည့်စုံ
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာ	အသုံးပြုနည်း/နွားချေး+ကြက်ချေး
အော်ဂဲနစ်/ဓာတု ပိုးသတ်ဆေး	အားနည်း
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	မလုံလောက်
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ	မပြည့်စုံ
သွင်းအားစုဈေးကွက်	နည်း
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	အားနည်း
အခြား	-

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သီးနှံအထွက်တိုးနှုန်းတိုးတက်လာစေရန်အတွက် အခွင့်လမ်းများကို သက်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေး အထောက်အကူပြုအဖွဲ့အစည်းများမှ ပညာပေးဟောပြောခြင်း၊မြေဆီလွှာ ပြုပြင်သုံးစွဲနည်း၊လိုအပ်သည်များကို ဝိုင်းဝန်းကူညီဆောင်ရွက်ပေးရန် အကူညီတောင်းခံကြခြင်းများကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၂.၁.၆)သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	မရှိ
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	မကောင်း
ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိနိုင်မှု	
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	မရှိ
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင် သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	နည်း
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	နည်း

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှု	မလုံလောက်
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	အသင့်အတင့်
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	အားနည်း
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	အားနည်း
အခြား	-

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုနှင့်ပြဿနာများအတွက် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်သက်ဆိုင်သောဌာန အသီးသီးမှ ပညာရှင်များ၏ ဝိုင်းဝန်းကူညီပံ့ပိုးမှုများကို လိုအပ်ပါကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၁၃	၁၉၅	
နို့စားနွား	၁	၂	
မြင်း			
ကျွဲ	၅	၂၃	
မြည်း	-	-	
လား	-	-	
ဆိတ်			
သိုး			
ဝက်	၅၀	၂၂၁	
ကြက်	၁၀၀	၈၁၃	
ဘဲ		၃၇	
နွားနောက်	-	-	
အခြား	-	-	
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်	-		
ပုဇွန်ကန်	-		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-		

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
အခြား	-		

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေး၊ငါးလုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စားကျက်မြေများမရှိခြင်း၊သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ ပျက်စီးခြင်းကြောင့် အခက်အခဲများနှင့် ကြုံတွေ့နေရကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	နိမ့်
ရေရရှိမှု	
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	နိမ့်
ချေးငွေ	နိမ့်
သွင်းအားစုဈေးကွက်	နိမ့်
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	နိမ့်
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	နိမ့်
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	နိမ့်
အခြား	-
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	-
ချေးငွေ	နိမ့်
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	နိမ့်
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နိမ့်
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	နိမ့်
အခြား	-

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေး တိုးတက်ရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူညီ

လိုအပ်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	ခက်ခဲသော ပုဂ္ဂလိကမှသာရနိုင်သည်
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကာကွယ်မှုအားနည်းသည်။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	မရှိ
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	လက်လှမ်းမမှီ၊ငွေကြေးရင်းနှီးမှုများသည်။
အခြား	-
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	-
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးအတွက် အခက်အခဲများ ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ ရှိပါသည်။၎င်းအခက်အခဲများကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် အစုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်း၍ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ နည်းပညာအကူညီများရယူခြင်း၊လိုင်စင်လေလံများရရှိအောင် မြို့နယ်စည်ပင်နှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း ချေးငွေရရှိနိုင်မှု အတွက် ပုဂ္ဂလိက၊သမဝါယမ၊ဘဏ်၊ပုဂ္ဂလိက ငွေချေးသူအဖွဲ့ပေါင်းစုံနှင့်ချိတ်ဆက်၍အသိပညာ၊အတတ်ပညာများကို ရယူသင့်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့်	-			လတ်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး	-			နိမ့်
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း				လတ်
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	-			
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				လတ်
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး				လတ်
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				နိမ့်
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)	-	-	-	နိမ့်
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	-	-	-	နိမ့်
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့်	-	-	-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး	-			
၁၄	ကျန်းမာရေး	-	-	-	
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies. etc.,)	-	-	-	
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ				

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အထက်ဖော်ပြပါဇယားနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မိမိတို့၏ စီးပွားရေး ရပ်တည်နိုင်မှုမှာ မိမိတို့လုပ်သော လုပ်ငန်းပေါ်တွင်သာမူတည်နေခြင်းအသိပညာ၊အတတ်ပညာနှင့်လေ့လာဆန်းစစ်မှုအားနည်းခြင်း ရှိခဲ့ကြပြီး ရပ်တည်နိုင်မှုသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပဋိပက္ခ၊ရာသီဥတု၊သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်အခြားပယောဂများပေါ်၌ မူတည်နေကြောင်းကိုလေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
အဖွဲ့အစည်းများစနစ်တကျလုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း စုပေါင်း၍ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဆောင်ရွက်ခြင်း	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် စနစ်တကျဖွဲ့စည်းပြီး စုပေါင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံ၍ လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ၍ ကိုယ်တိုင်လုပ်ဆောင်ပါက ပိုမိုမြန်ဆန်ပြီးဝင်ငွေပိုမိုရရှိစေနိုင်ပါသည်။

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လုပ်အားများရှိသော်လည်း အလုပ်ရွေးခြင်း၊စိတ်ဝင်စားမှုနည်းပါးခြင်း၊ငွေကိုသာ အဓိကထား၍ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊အသိပညာ အားနည်းခြင်း အခြေကျကျ မလေ့လာဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း များမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

ဇယား(၂၃-ခ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
အလုပ်လက်မဲ့ပေါများခြင်း၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေလိုအပ်ခြင်း။	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အရေးများ နည်းပါးခြင်း၊လာရောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ များမရှိခြင်း၊နေရာတကာတွင် ကုမ္ပဏီများကသာ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေခြင်း

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သူဦးရေများပြားသော်လည်း အလုပ်ရွေးခြင်း၊ဝင်ငွေရ နည်း၍လုပ်ငန်းအပေါ် စိတ်ဝင်စားမှုနည်းပါးခြင်း၊အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေ များပြားရခြင်းမှာ ကုမ္ပဏီများကသာ နေရာတကာတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ဆောင်နေခြင်း၊ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ပြဿနာမျိုးစုံနှင့်ရင်ဆိုင် ကြုံတွေ့နေရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု		-	-	-	-	-	-	-	-	-

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၂	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သောကျေးရွာရှိလူဦးရေ	-							-	-	-
၃	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ	၅	၆	၁	၇	၆	၁	၇			
	၆ လ အထိ	၂	၈	၂	၁၀	၈	၂	၁၀			
	၁၂ လ အထိ	-				၁၀	၁	၁၁			
	၁၂ လ အထက်	-				၄၆	၂၁	၆၇			

ရင်းမြစ် …(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍(၃)လထိ ကျား(၆)၊မ(၁) ပေါင်း(၇)ဦး (၆)လထိ ကျား(၈) မ(၂) ပေါင်း(၁၀)ဦး ၊၁၂လထက် ကျား(၄၆)မ -၂၁ ဦး၊၁၂လထိ ကျား(၁၀)ဦး မ (၈)ဦးတို့သည် မိသားစု စားဝတ်နေရေးအတွက် သွားလာနေကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၃.၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၂၂၀
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	အခြား	-

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မိမိတို့မိသားစု၏ စားဝတ်နေရေး အတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင်ပြုလုပ်ကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၃.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော	၄		√		

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်					
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	၆		-	-	-
	- ဘဏ်	၆		-	-	-
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၁၆		-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်	-		-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့်လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများထံမှ ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စုရှိပြီး ပြန်ပို့ငွေကို မလိုအပ်သောမိသားစုများရှိကြသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	၂ မိုင်	၁၀၀မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ကတ္တရာလမ်း (ကား၊ဆိုင်ကယ်၊စက်ဘီး)	မီးရထားလမ်း၊ကတ္တရာလမ်း၊မီးရထား၊ကား၊ဆိုင်ကယ်
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	စပါး၊ကုန်စည်မျိုးစုံ	ကုန်မျိုးစုံ
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	သွပ်မိုး၊အုတ်တကက်(၁)ထပ်	သွပ်မိုး၊အုတ်တကက်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အနီးဆုံး မိုးညှင်းဈေး(၂)မိုင်ခန့် မြစ်ကြီးနားသို့(၁၀၀)မိုင်ရှိသော်လည်း ဈေးများသို့ သီးနှံများသွားရောက် ရောင်းချခြင်းအားနည်းခြင်း၊ရောင်းသူဝယ်သူ တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်၍ လယ်အခင်းများသို့ သွားရောက်ဝယ်ယူရောင်းချခြင်းများ လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ သ မချေးငွေ)	စိုက်စရိတ်ချေးငွေ	၆ လ	၈၀ ပြား	ပုံစံ(၇)	ပုံစံ(၇)မရှိခြင်း
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	-	-	-	-	-
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်	စိုက်စရိတ်သမ	၆လ	၁.၅ ကျပ်	ပုံစံ(၇)	ပုံစံ(၇)မရှိခြင်း
ငွေချေးပေးသူ	အထွေထွေ	၆လ	၁၅ကျပ်	ရွှေ၊ပိုင်ဆိုင်မှုစာချုပ်	အပေါင်ခံပစ္စည်းများ
အပေါင်ဆိုင်	အထွေထွေ	၅လ	၃ကျပ်၅ကျပ်	ရွှေ	ရွှေမရှိ
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	အထွေထွေ	၆ - ၁၂ လ	သတ်မှတ်မှုမရှိ	လို/မလို	လက်ထဲငွေရှိမှသာရနိုင်
အခြား	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မြို့နယ်အတွင်း အစိုးရဘဏ်စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ပုဂ္ဂလိကဘဏ်နှင့်အခြားငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများရှိကြောင်းနှင့်ငွေချေးငှားရာတွင် ကွဲပြားမှု ဥပမာ(အပေါင်ပစ္စည်း လိုအပ်မှု ၊ သက်သေ စာရွက်စာတမ်းများ လိုအပ်မှုများရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်နှင့် အဖွဲ့လိုက်ငွေချေးငွေစုအဖွဲ့များထံမှ ၎င်းသတ်မှတ်ရက်အတွင်းချေးငှား ပြန်ဆပ်ခြင်းပြုရပြီး အတိုးနှုန်းသက်သာကြောင်းနှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုများရှိကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	လတ်	
အပင်မျိုးစိတ်များ	မြင့်	
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	လတ်	
ရေရင်းမြစ်	လတ်	
ငါးမျိုးကွဲများ	မြင့်	
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်	
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အထက်ဖော်ပြပါဇယားနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ကျေးရွာနေ ဒေသခံများ၏ ကျန်းမာရေး အသိပညာနည်းပါးခြင်းကြောင့် စည်းကမ်းမဲ့စွန့်ပစ်ကြခြင်း၊ လူဦးရေများပြားလာသော်လည်း သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများမှ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုနည်းပါးခြင်း ကြောင့် အခက်အခဲများနှင့်ကြုံတွေ့နေရကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
စာမတတ်သူဦးရေ	၂၁	၃၄	၅၅	၅.၆၃%
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၂၀	၁၇	၃၇	၃.၇၉%
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၁၂	၁၂၇	၂၃၉	၂၄.၂၆%
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၁၄	၁၇၅	၃၈၉	၃၉.၈၂%
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၀၃	၉၄	၁၉၇	၂၀.၁၆%
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၄	၇	၂၁	၂.၁၅%
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၃	၂၆	၃၉	၃.၉၉%

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၄၉၇**	**၄၈၀**	**၉၇၇**	၁၀၀%

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၂၀၀)ရှိပြီး လူဦးရေစုစုပေါင်းမှာ ကျား(၆၀၃) ယောက်၊မ (၅၇၉)ယောက် ပေါင်း(၁၁၈၂)ဦးရှိသည့်အနက် စာမတတ်သူဦးရေ ကျား/မ ပေါင်း(၃၃၁)ယောက်ရှိသည်အတွက် စာတတ်မြောက်သူဦးရေများကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၇၅	၆၂	၁၃၇	
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၆၀	၅၃	၁၁၃	
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၁၅	၃၂	၄၇	-
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	၁၃	၂၄	၃၇	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရပ်ကွက်အုပ်စုအတွင်း ကျောင်းတက်နှုန်းများ အားနည်းနေကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ကျေးရွာတွင်း	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ဆိုင်ကယ်၊စက်ဘီး၊သုံးဘီး	
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	၁၂၇ ပေ၊ ၃၀ ပေ၊ ၁၅ ပေ(၁)ထပ် ၁၂၆ ပေ၊၃၆ ပေ၊၁၅ ပေ	
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊နံကပ်၊ကွန်ကရိ	
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	လုံလောက်မှုမရှိ၊ ကျောင်းအိမ်သာမလုံလောက်	
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	ဆန်ပြုတ်၊ကြာဆံ၊သာကူ၊မုန့်ဟင်းခါး(၁)နှစ်တွင်(၄)ကြိမ်တိုက်	

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း					
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်		၁၂	၁၂			
ကျေးရွာခန့်	-	-	-			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများမှာ လုံလောက်မှု မရှိသေးကြောင်းကိုလေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၇.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	ဆရာမ ၁၂ ဦး
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၂၂:၁
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မသန်စွမ်းသူများမရှိပါ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်မှုမရှိပါ။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု(၃၀) အိမ်ထောင်စုရှိပါသည်။
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	ကျောင်းအားကစား ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု မရှိပါ။ဘောလုံး တစ်ခုသာရှိပါသည်။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပညာရေးအခက်အခဲပြဿနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရပ်ကွက်တွင်းရှိ မူလတန်းလွန်ကျောင်းတွင် သင်ကြားမှု ဆိုင်ရာ ဆရာ/မ ဦးရေ မလုံလောက်ခြင်း၊ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာများ မလုံလောက်ခြင်း ဆင်းရဲသော မိသားစုများ ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှုများရှိခြင်း၊ကျောင်းကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများမလုံလောက်ခြင်းများကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	**နိမ့်**	**မရှိ**	

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော		√		
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး		√		
၃	ငှက်ဖျား		√		
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ		√		
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ		√		
၆	တီဘီ		√		
၇	ဆီးချို		√		
၈	သွေးတိုး		√		
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)		√		
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု		√		
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ		√		

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ။ ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုသည် ရပ်ကွက်အတွင်း လူနည်းစုသာ ဖြစ်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ	√		(၆)လ(၁)ကြိမ် ဆေးထိုးပေးခြင်း
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	√		(၁)နှစ်(၁)ကြိမ် ဆေးထိုးပေးခြင်း
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	√		(၁)လ(၁)ကြိမ် ဆေးထိုး/ဆေးတိုက်ခြင်း
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	√		(၁)လ(၁)ကြိမ် ဆေးထိုးပေးခြင်း
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√		(၁)နှစ်(၁)ကြိမ်
၆	အခြား	√		(၁)လ(၁)ကြိမ်

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
	စုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု			
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု(အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	√		(၁)လ(၁)ကြိမ်
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်	√		

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရပ်ကွက်အတွင်း ကာကွယ်ဆေးများကို လစဉ်ထိုးနှံတိုက်ကျွေးခြင်းနှင့် အာဟာရနှင့်ပတ်သက်၍ ပညာပေးအစီအစဉ်များကို စဉ်ဆက်မပြတ်ပြုလုပ်ပေးကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	၁ မိုင် ၂ဖာလုံ	မရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး- သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ကြီးကြပ် (၁) – ကြီးကြပ် (၂) – တိုင်းရင်းဆေးကု- အရပ်လက်သည်-	မလုံလောက်	
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၁ မိုင် ၂ဖာလုံ	မရှိ	ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ -	မရှိ	

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက် မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
			အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၁ မိုင် ၂ဖာလုံ	မရှိ	ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-	မရှိ	
ဆေးဆိုင်	၁ မိုင်	မရှိ	ဆေးဝါးကျွမ်းကျင် သူ	လက်လှမ်းမှီမှု-- ဆေးဝါး-- သိုလှောင်ပုံစနစ်-- အအေးခန်းစနစ်--	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လုံလောက်မှုမှာ အားနည်းနေကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေ အတွက်	အကောင်း/ အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၁၄၈	ကောင်း	√	√	√	
အဝီစိတွင်း (စက်တပ်)						

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	၂၂	ကောင်း	√	√	√	
ကန်	-					
မြစ်/ချောင်း						
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	-					
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	-	ကောင်း	√	√	√	
အခြား	၃၀					

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရပ်ကွက်အတွင်း သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုမှာ ကောင်းမွန်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၉.၂)သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၂၀၀	ကျေးရွာတွင်း အိမ်များအားလုံးနီးပါး
ကျင်းအိမ်သာ	-	
မြေပေါ် အိမ်သာ	-	
တောထိုင်	-	
စုစုပေါင်း	၂၀၀	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သန့်ရှင်းရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရပ်ကွက် အတွင်း၌ အိမ်သာများ၌ ယင်လုံအိမ်သာများကိုသာ ဆောက်လုပ်အသုံးပြုနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၁၀) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု	√		မိင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်သော အမျိုးသမီးရေးရာ၊အပျိုခေါင်း

#	ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	√	-	ပုညဗုန အဖွဲ့အပျို၊လူပျို အဖွဲ့ ကျေးရွာမယ်ခိန်အဖွဲ့
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	-	√	မရှိပါ။
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	√	-	အမျိုးသမီးရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများ အတွက် ဥပဒေနှင့်လူထု၏ အသိအမြင် ဘွဲ့ရ လူငယ်များရှိခြင်း
၅	အခြား (ရှိလျှင်)			

ရင်းမြစ်… (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။…… ကျား/မရေးရာ ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျေးရွာစီမံခန့်ခွဲရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊အမျိုးသမီးများအား အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှုဆိုင်ရာ လူထု၏ အသိမြင်ရှိသူများရှိကြ၍ တိုင်ကြားမှုများ မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း /ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ဆိုး	-		√	(၁/၄)မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	ဆိုး			√	၁၅၀၀ ပေ
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁	ဆိုး			√	(၂/၀) မိုင်
အခြား						

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွာတွင်းလမ်း၊ချဉ်းကပ်လမ်း ရွာချင်းဆက်လမ်းများမှာ ရပ်ရွာလူထု၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကြောင့် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	၂	ဆိုး	၁၁၈၀		√
ကွန်ကရစ်တံတား	၄	ကောင်း	၂၀၁၃	-	√
ကြိုးတံတား	-				
ရေပြွန်	၅	ကောင်း	၂၀၀၁		√
အခြား	-				

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်း၌ ကွန်ကရိ တံတား(၄)စင်းနှင့်ရေပြွန်လမ်းကူး(၅)စင်း၊သစ်သား တံတား(၂)စင်း၊ကွန်ကရိတံတား(၁) အလျား ၉ ပေ အနံ၁၂ ပေ၊(၂) အလျား ၁၁ပေ အနံ ၁၂ ပေ ၆ လက်မ၊ (၃) အလျား ၇ပေ အနံ ၂၉ပေ (၄) အလျား ၈၆၀ အနံ ၃၂ပေရှိပြီး သစ်သားတံတား (၂)စင်းမှာ (၁) အလျား ၁၈ပေ ၆ လက်မ အနံ ၈ ပေ ၆လက်မ ၊(၂)အလျား ၁၈ ပေ ၉ လက်မ အနံ ၁၀ပေရှိပြီး ကျေးရွာအတွင်း အသုံးပြုရာတွင် လိုအပ်၍ အရေးပါသော တံတားများ ဖြစ်သည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	-			
ပင်လယ်ရေကြောင်း	-			
အခြား	-			

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊သမ္ဗာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များသည်။ ဤဒေသတွင် မရှိပါ။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	-	-	၁၉၉	၃၂၇	၅	၁၆	-	၁၆

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၁၀၄	သင့်	မရှိ
ဆိုလာစနစ်	၇၇	သင့်	မရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-		
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၇	သင့်	မရှိ
လေစွမ်းအင်	-		
ဇီဝလောင်စာ	၃	သင့်	မရှိ
အခြား			

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လျှပ်စစ်မီး ရရှိမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရပ်ကွက်အတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စု ၆၀% ခန့်သာရရှိပြီး ၄၀%ခန့်မှာ လျှပ်စစ်မီး မရရှိသေးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၄၆၁	၄၃	၁၂၁	၉၃	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာများမှာ သင့်တော်ပြီး နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အားနည်းနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	အပန်းဖြေနိုင်သည့် ပန်းခြံများ မရှိပါ။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	သာရေးနာရေး လုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ဓမ္မစကူးလ် လုပ်ငန်း
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	အားကစား ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှုမရှိ
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	စိမ့်စမ်းရေသွယ်လုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်ခြင်း
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှမ်းနီ ယဉ်ကျေးမှု ဘုန်းကြီးကန်တော့သွားခြင်း
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များ အား လက်လှမ်းမီမှု	ဖုန်း၊တာဝါတိုင် MPT တိုင်(၁)တိုင် တယ်လီနော တိုင်(၁)တိုင်ရှိ

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ယဉ်ကျေးမှု လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ ဘာသာရေး လုပ်ငန်းများ၊ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းရေးတွင် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများတွင် အားနည်းနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ များအား လက်လှမ်းမီမှု	ကျေးရွာအနီးတွင် ကားကြီးဝင်း တည်ဆောက်ဆဲဆောင်ရွက်ဆဲ
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	အားနည်း
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မိုးညှင်းမြို့ ရဲစခန်းနှင့်(၂)မိုင်အတွင်းရှိသည်။
အခြား	

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ လက်လှမ်းမီမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ လက်လှမ်းမှီမှု အသင့်ရှိပြီး ၊အာမခံလုပ်ငန်းအားနည်း၊လူထုအခြေပြု အသင့်အတင့် လျှော့ချရေး အားနည်းပြီး ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု အသင့်အတင့်ရှိနေကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /သာမန်		သာမန်	စိုးရိမ်	

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ခိုးမှုသည် သာမန် အခြေအနေနှင့် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုမှာ စိုးရိမ်ရကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၂

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	
• ဆက်သွယ်ရေး	
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
• သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
၁	**စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်**					
	• အစုအဖွဲ့ဖြင့် စနစ်တကျ လုပ်ကိုင်ရာတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အလေ့အထနှင့် စွမ်းရည်မရှိခြင်း • လက်ရှိအဖွဲ့များ ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း	• အစဉ်အလာအရ ခေါင်းဆောင်ဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်း လိုက်နာသည့် အကျင့်ပါရှိနေခြင်း • မွေးရာပါ လူစွမ်းရည်မရှိကြောင်း သတိမပြုမိခြင်း • လူ့စွမ်းရည်ကို အပြည့်အဝအသုံးချခွင့်မရခြင်း • လူ့စွမ်းရည်မြင့်မားစေသည့်အခွင့်အလမ်းများမရှိခြင်း	• အချင်းချင်းရင်းနှီးခင်မင်ကြခြင်း	• ဓနအင်အားချို့တဲ့သူများစိုးရိမ်သိမ်ငယ်စိတ်ရှိခြင်း • လူထုအလယ်တွင် ဆွေးနွေးပြောဆိုတတ်မှုမရှိခြင်း	• လူ့စွမ်းရည်များဖွံ့ဖြိုးရေးသဘောတရားတို့ကို အမြင်ဖွင့်ဟောပြောခြင်း • ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများစွမ်းရည်မြှင့်တင်ပြီး စုပေါင်းဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်မှု၊ သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေမှု၊ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုစနစ်များ ပိုမိုကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	- ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများစွမ်းရည်မြင့်အစီအစဉ်အခန်းများလုပ်ဆောင်ခြင်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီနှင့် အခြားအထောက်အကူပြုကော်မတီများစနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းခြင်း - ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်း - စာရင်းသင်တန်း - လေ့လာရေးခရီး - အခြားစီစဉ်မှုများ
၂	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ)**					

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	• နည်းပညာအသုံးချနိုင်မှု နည်းပါးခြင်း	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု အားနည်းခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဌာန ရှိခြင်း	• ဝန်ထမ်းများ ကွင်းဆင်းမှု အားနည်းခြင်း	• ဝန်ဆောင်မှုဖြည့်စွက်ရန် စိုက်ပျိုးရေးဌာန	○ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများရရှိဆောင်
၃	**မွေးမြူရေး**					
	• မျိုးကောင်းမျိုးသန့် စိုက်ပျိုးမှု မရှိခြင်း • မြေဆီဩဇာ မြှင့်ခြင်း	• မျိုးချန်ထားရန် အသိမရှိခြင်း • မျိုးသန့်ပွားနည်းပညာမသိရှိခြင်း • ဆင်းရဲ၍ မဝယ်နိုင်ခြင်း • ဓါတ်မြေဩဇာများ မဆင်မခြင် သုံးစွဲခြင်း • မြေဆီလွှာတိုက်ဆေးခြင်း • နွားချေးဆွေးလုံလောက်စွာ မထည့်နိုင်ခြင်း • သီးနှံ တစ်မျိုးတည်း	•	• ကုမ္ပဏီများ ပစ္စည်းရောင်းချ ေ • ဓါတ်မြေဩဇာများ မဆင်မခြင် သုံးစွဲ ခြင်း • မြေဆီလွှာတိုက်ဆေး ခြင်း • နွားချေးဆွေးလုံလောက်စွာ မထည့် နိုင်ခြင်း • သီးနှံ တစ်မျိုးတည်း ကိုသာ အဓိက အလေးထား	• ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများအား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူအညီဖြင့် အရေးကြီးသွင်းအားစုများ လက်လှမ်းမီအောင် ချိတ်ဆက်ခြင်း • မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများ အကူအညီများဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း	–အသုံးပြုမှု တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း –အရေးကြီးသွင်းအားစုများ ရရှိ တိုးတက်စေခြင်း –မျိုးကောင်းမျိုးသန့် စပေါင်းဝယ်ယူရန်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
		ကိုသာ နှစ်စဉ်စွဲမြဲစွာ စိုက်ပျိုးနေခြင်း		ခြင်း		
	စိုက်ပျိုးရေး/မွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၄	• အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများရှားပါးခြင်း	• ဒေသအတွင်း စက်ရုံအလုပ်ရုံများမရှိခြင်း • ဒေသအတွင်း ခရီးသွားလုပ်ငန်းကြီးများမရှိခြင်း • ဒေသခံများ အခြေခံပညာအားနည်းခြင်း • ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာအတတ်ပညာနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းခြင်း	အလုပ်လုပ်နိုင်သူဦးရေများပြားခြင်း	•	• ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းမှကြီးစား၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း • မြို့နယ်မှတဆင့်ပြည်ထောင်စုအဆင့်သို့ မူဝါဒဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန်တင်ပြခြင်း	– ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများမှကြိုးစား၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း – အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများဖော်ထုတ်နိုင်ရန် မူဝါဒဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှု တင်ပြတောင်းဆိုခြင်း – ကျေးရွာစီမံကိန်းအား ကိုးကား၍ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာမူဝါဒပံ့ပိုးမှုများကိုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များမှတဆင့်တင်ပြခြင်း – နိုင်ငံရပ်ခြားသို့ ကျွမ်းကျင်မှုတစ်ရပ်ရပ်ဖြင့် သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်စေရန်အတွက်မူဝါဒနှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ပံ့ပိုးမှုများအတွက်တင်ပြခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
	ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ					
၅	• စီးပွားရေးလူမှုရေးနှင့်အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များတွင်ချေးငွေရရှိနိုင်မှုခက်ခဲခြင်း • ကာလရှည်/အတိုးနှုန်း သက်သာသည့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုရရှိရေး	• အစိုးရဌာနချေးငွေများတွင် ကန့်သတ်ချက်များရှိသဖြင့် အဆင်မပြေ • အာမခံမပါလျှင် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များမှငွေမချေး • မိုးညှင်းတွင်ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များမရှိသေး • အသေးစားငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များကျေးရွာတိုင်းမရောက်	•	•	• လုပ်ငန်းအလိုက်အစုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းပြီးအစုအဖွဲ့စနစ်ဖြင့်ဘဏ်နှင့်ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ပြင်ပငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့်ကျေးရွာလုပ်ငန်းအစုအဖွဲ့များချိတ်ဆက်နိုင်ရေးစီစဉ်ဆက်သွယ်တင်ပြခြင်း	ဘဏ်/ပုဂ္ဂလိကငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း လုပ်ငန်း အလိုက်ကျစ်လစ်နိုင်ခိုင်မာသည့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်း ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခြင်း မူဝါဒ၊လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုများတောင်းခံခြင်း အကျိုးတူ/ကန်ထရိုက်စနစ်ဖြင့် စနစ်ဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်နိုင်ရေးမူဝါဒ၊လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုတင်ရယူခြင်း လက်ရှိချေးငွေများ ပိုမိုထိရောက်စွာတင်ပြခြင်း။
၇	**ပညာရေး**					

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	• ဓနအင်အားချို့တဲ့သည့်မိသားစုများ သား/သမီးများအား ပညာရေး ထောက်ပံ့မှုပေးရန် • လက်ရှိ စာသင်ကျောင်းအတွက် လိုအပ်နေသည်များဖြည့်စည်းပေးရန်	• ဓနအင်အားချို့တဲ့၍ ကလေးငယ်များ ပညာသင်ကြားမှု မပြုနိုင်ခြင်း • ထောက်ပံ့ကူညီပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများ မရှိခြင်း • အိမ်သာနှင့်သင် ထောက်ကူပစ္စည်းများ လုံလောက်မှုမရှိခြင်း	• ပညာသင်ယူလိုသူ ကျောင်းသားလူငယ်များစွာရှိ	• ကျောင်းသားမိဘအသင်းများစုမှ သိမ်ငယ်စိတ်များရှိ • မိမိ၏ ခံစားရချက်များကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရန် ဝန်လေး	• ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်ရပ်မိရပ်ဖများ မှညှိနှိုင်းဆွေးနွေးအဖြေရှာရန် • ကျောင်းအုပ်ကြီးနှင့် ကျောင်းသားမိဘအဖွဲ့တို့မှ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားရန်	လိုအပ်သည့်ထောက်ပံ့မှုရရှိရေးအတွက် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများသို့တင်ပြဆောင်ရွက်သွားရန် ပညာဒါနပြုသော ပရဟိတအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်တင်ပြဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးမှူးရုံးနှင့် ဆက်သွယ်တင်ပြ ဆောင်ရွက်ရန် ပြင်ပကုသိုလ်ရှင်များရှာဖွေဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရန်
၈	**ကျန်းမာရေး**					
	• ကျန်းမာရေးပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန် • ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအသိပညာ အားနည်းခြင်း	• ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမရှိခြင်း • အခြေခံပညာအားနည်းခြင်း • ဆေးရုံဆေးခန်းကြောက်ခြင်း	• ကျေးရွာတွင်လူဦးရေများပြားခြင်း	• မြို့နယ်ဆေးရုံရှိသော်လည်း ဝန်ဆောင်မှုအားနည်းခြင်း • ဝန်ထမ်းအင်အားနည်းပါးခြင်း	• အယူသည်းခြင်းနှင့် ဆေးရုံဆေးခန်းကြောက်ရွံ့ခြင်းကို ပညာပေးစည်းရုံးဟောပြောရန်	• မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဌာနသို့ တင်ပြဆောင်ရွက်သွားရန် • ကျေးရွာမှ သင့်တော်သူများအားကျန်းမာရေးဆိုင်ရာသင်တန်းများစေလွှတ်ပေးရန်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
						• ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး ဟောပြောမှုများအား မကြာခဏ ပြုလုပ်ရန်
၉	• လမ်း/တံတား/လျှပ်စစ်					
	• ရပ်ကွက်အတွင်း တံတားအားပြန်လည်ပြင်ဆင်ပေးရေး • ကျေးရွာတွင်း လမ်းကျဉ်းမြောင်းခြင်း • လယ်ယာမြေမှ ကား လမ်းအတက်နေရာအား ပြုပြင်ပေးရေး	• နှစ်များစွာကြာ၍ ဆွေးမြေ့ပျက်စီးနေခြင်း • အိမ်ဝင်းပိုင်ရှင်များ မူလထက် အကျယ်အဝန်း ပိုမိုရယူထားခြင်း • ကုန်းချိုင့်မြင့်၍ သွားလာမှုမကောင်းခြင်း	• ယခင်ဖွဲ့စည်းထားသော မီးလင်းရေးကော်မတီ ရှိ • လယ်သမားများ လုပ်အားရှိ	• ဦးစီးဆောင်ရွက်မည့်သူများမရှိခြင်း • စုပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုအားနည်းခြင်း	• သစ်သားအစား သံကူကွန်ကရီ တံတား တည်ဆောက်ပေးရန် • ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီဖွဲ့စည်း၍ ကျေးလက်ဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှဦးစီး၍ ဆောင်ရွက်သွားရန်	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန် ဘောလုံးကွင်းတံတား ကွန်ကရီ တံတားဆောင်ရွက်ရန် • အလှူရှင်များရှာဖွေချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားရန် • ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ တဆင့် သက်ဆိုင်ရာသို့ တင်ပြဆောင်ရွက်သွားရန် • သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်လျှပ်စစ်ဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်တင်ပြဆောင်ရွက်ရန် • မြို့နယ်အဆင့်စိုက်ပျိုးရေး

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
						ဌာနနှင့်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနသို့ချိတ်ဆက်တင်ပြဆောင်ရွက်ရန် • ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှဦးစီးဆောင်ရွက်သွားရန်
၁၀	• **လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး**					
	• လူငယ်များ စိတ်၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှုအားနည်းခြင်း • အားကစားကွင်းပြုပြင်ဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့်အားကစားပစ္စည်းများထားရှိပေးရန် • စာဖတ်မည့်သူမရှိ၊ စာဖတ်ကျင့်မရှိခြင်း • မူးယစ်ဆေးဝါး	• အသိပညာအားနည်းခြင်း • ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုပိုင်းအားနည်းခြင်း • အချိန်ပိုများပြားခြင်း • အချို့နေရာများတွင်ပျက်စီးပြီးအားကစားပစ္စည်းများမရှိခြင်း • မချိန်ပိုများကို အသုံးမချတတ်ခြင်း • လူငယ်များ အများစု	• ဘာသာ/စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းများရှိ • လက်ရှိဘောလုံးကစားကွင်းရှိ • စာကြည့်တိုက်ဖွင့်လှစ်ထား	• ဘာသာခြားနိုင်ငံရုပ်ခြား ယဉ်ကျေးမှုများမှကြီးစိုးနေခြင်း • အတုယူမှားနေခြင်း • အချိန်၊နေရာမရွေးဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း • ဖမ်းဆီးအရေးယူမှုအားနည်းခြင်း	• ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုသွားရန်	• ရပ်မိရပ်ဖများနှင့်ကျေးရွာဘုန်းတော်ကြီးများမှ ဦးစီး ၍ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရန် • အချိန်ပိုများကို အကျိုးရှိစွာအသုံးချနိုင်ရေးလိုအပ်သည့်သင်တန်းများ ပို့ချဟောပြောပေးရန်။ • မြို့နယ်အားကစားသို့တင်ပြချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားရန် • မြို့နယ်ပြန်/ဆက်နှင့်ချိတ်ဆက်ရန် လိုအပ်သည်များဆောင်ရွက်ရန်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
	အန္တရာယ်ကာကွယ် တားဆီးနှိမ်နှင်းရေး	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲနေခြင်း				• အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းနှင့်ပြည်သူလူထု ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် • အစဉ်မပြတ်ပညာပေး ဟောပြောမှုများပြုလုပ်ပေးရန် • အချိန်ပိုများအကျိုးရှိစေရန်အတွက် လေ့လာရေးခရီးသင်တန်းများ၊အားကစားနည်းများ၊အခြားလိုအပ်သည်များ ပို့လွှတ်တက်ရောက်စေရေးဆောင်ရွက်ရန်

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊မေ။

၂။ ၂၀၁၆ ခု စက်တင်ဘာလက ကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှတ်တမ်းမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊